

לְהֵיחָא נְשֻׁמְתָא, וְתָב בָּהּ בְּתִיּוּבְתָא, וּמְבָרַךְ בָּהּ
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל יוֹמָא בְּבְרוּךְ. וּמְקוּדֵשׁ בָּהּ
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקֻדְשׁ קֻדְשׁ קֻדְשׁ. וּמִיַּחַד עֲמָה
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקִרְיַאת שְׁמַע.

מִזֵּה דְהוּא אִיהוּ שֵׁד, אֶתְהַדָּר מִלְּאָךְ דִּידִיהּ מְטַטְרוֹן,
 (רוחא מנייה) וְאֶתְהַדָּר שְׂדֵי דְחָבִי סְלִיק בְּמְטַטְרוֹן,
 בְּחוּשְׁבֹן שְׂדֵי. וּמִיַּד יִתְקַיִים בֵּיהּ, וְלוֹ תְהִיָּה לְאִשָּׁה
 לֹא יוּכַל לְשַׁלְחָה כָּל יָמֶיהָ. וְאִי לָא חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא,
 אִיהִי לְגַבִּיָּה מְשַׁתְּעַבְדָּא בְּחוּבִין דְעַבְדָּת, וְיִתְקַיִים בֵּיהּ
 תְּאִשָּׁה וְיִלְדִיהּ תְּהִיָּה לְאֶדְוֵנִיָּה. וְאֶתְמַר בְּהַתּוּא (שמות כא)
 שֵׁד בְּעַל חוּבִיָּה, וְהוּא יֵצֵא בְּגַפּוֹ. וְהֵאֵי שֵׁד, אִיהוּ
 כְּמִטָּה דְמִשָּׂה, דְאֶתְהַפֵּךְ מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, וּמְנַחֵשׁ
 לְמִטָּה, חָבִי הֵאֵי שֵׁד, אֶתְהַפֵּךְ מִשֵּׁד לְמִלְּאָךְ,
 וּמִמִּלְּאָךְ לְשֵׁד, כְּפֻּם עוּבְדוֹי דְבַר נָשׁ. וּמִהַכָּא
 אֶשְׁתַּמוּדַע יוֹסֵף שֵׁיֶדָא, אֲמַאי אֶתְקַרֵּי חָבִי.

לשון הקודש

בו, ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל
 ימיו. ואם לא חזר בתשובה, היא
 משתעבדת אליו בחטאים שעשתה,
 ויתקיים בה, האשה וילדיה תהיה
 לאדניה. ונאמר באותו שד בעל חובו,
 והוא יצא בגפו. והשד הזה הוא כמו
 המטה של משה, שהתהפך ממטה
 לנחש, ומנחש למטה. כך השד הזה,

אותה הנשמה, ושב בה בתשובה,
 ומברך בה את הקדוש ברוך הוא בכל
 יום בברוך, ומקדש בה את הקדוש ברוך
 הוא בקדוש קדוש קדוש, ומיחד עמה
 את הקדוש ברוך הוא בקריאת שמע.
 מזה שהיה אותו שד, חוזר מלאך שלו
 מטטרו"ן (רוח ממ"ב), וחוזר להיות שדי, שפך
 עולה מטטרו"ן בחשבון שדי. ומיך יתקיים

וְעַל שֵׁם שְׂדִים דְּאָתוּ מִהָאִי, אֹקְמוּהָ מְאִירי
 מִתְּנִיתִין, דְּאִית מְנַהוֹן כְּמִלְאָכִי הַשְּׂרָת, וְאֵינוֹן
 תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים דִּידְעִין מְאִי דְהוּה, וּמָה דְעֵתִיד
 לְמַהוּי. וְאֵינוֹן בְּדִיוקְנֵיהוּ בְּאַרְעָא, אֵינוֹן מְאִירי
 פִּילוֹסוֹפִיָא, אַצְטַגְנִינִי יִשְׂרָאֵל, דִּידְעִין מְאִי דְהוּה,
 וּמְאִי דְעֵתִיד לְמַהוּי, מְאוֹתוֹת דְחֻמְה וְסִיחְרָא, לְקוֹתָא
 דְלַהוֹן, וְכָל כּוֹכַב וּמְזֹל, וּמָה אַהוּי בְּעֻלְמָא.

וְאִית מְנַהוֹן (דף רע"ז ע"ב) כְּבִהְמָה, פָּרִין וְרַבִּין כְּבִהְמָה,
 דִּיוקְנָא דְלַהוֹן לְתַתָּא אֵינוֹן עֲמִי הָאָרְצִי,
 וְאֹקְמוּהָ מְאִירי מִתְּנִיתִין, דְּאֵינוֹן שְׂקִין, וּבְנוֹתֵיהוֹן
 שְׂרִין. וְעַל בְּנוֹתֵיהוֹן נְאֻמְר, (דברים כז) אָרוּר שׁוֹכֵב עִם כָּל
 בְּהֵמָה. וְאֵינוֹן שׁוֹנְאִים לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים מְאִירי מִשְׁנָה,
 דְּאֵינוֹן מִלְאָכִי הַשְּׂרָת מִמֶּשׁ. וּבְגִין דָּא אֹקְמוּהָ מְאִירי
 מִתְּנִיתִין, עַל בַּר נָשׁ אִי יְהֵא (מלאכי א) כְּמִלְאָךְ יִיְיָ

לשון הקודש

שְׂלָהֶם, וְכָל כּוֹכַב וּמְזֹל, וּמָה הוּא מְרָאָה
 בְּעוֹלָם.

וַיֵּשׁ מֵהֶם כְּמוֹ בְהֵמָה, פָּרִים וְרַבִּים
 כְּבִהְמָה, דְּמוּתֶם לְמִטָּה הֵם עֲמִי הָאָרְצִי,
 וּפְרֻשׁוּהָ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, שְׂהֵם שְׂקִין
 וּבְנוֹתֵיהֶם שְׂרִין. וְעַל בְּנוֹתֵיהֶם נְאֻמְר,
 (דברים כז) אָרוּר שׁוֹכֵב עִם כָּל בְּהֵמָה. וְהֵם
 שׁוֹנְאִים אֶת תְּלַמִּידֵי הַחֲכָמִים בְּעַלֵּי
 הַמִּשְׁנָה, שְׂהֵם מִמֶּשׁ מִלְאָכִי הַשְּׂרָת.
 וּמִשׁוּם זֶה פְּרֻשׁוּהָ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה עַל אָדָם,

מִתְּהַפֵּךְ מִשֵּׁד לְמִלְאָךְ, וּמִמִּלְאָךְ לְשֵׁד,
 כְּפִי מַעֲשֵׂי הָאָדָם. וּמִכָּאֵן נֹדַע יוֹסֵף הַשֵּׁד
 לְמָה נִקְרָא כֵּךְ.

וְעַל שֵׁם שְׂדִים שְׂבָאוּ מוֹה, פְּרֻשׁוּהָ בְּעַלֵּי
 הַמִּשְׁנָה, שְׂיֵשׁ מֵהֶם כְּמוֹ מִלְאָכִי הַשְּׂרָת,
 וְהֵם תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים שְׂיוֹדְעִים מָה שְׂהֵיָה
 וּמָה שְׂעֵתִיד לְהִיּוֹת. וְהֵם בְּדַמְיוֹתֵיהֶם
 בְּאַרְצִי, אֵלוֹ בְּעַלֵּי פִילוֹסוֹפִיָה, אַצְטַגְנִינִי
 יִשְׂרָאֵל, שְׂיוֹדְעִים מָה שְׂהֵיָה וּמָה שְׂעֵתִיד
 לְהִיּוֹת מְאוֹתוֹת הַחֻמְה וְהַלְבָּנָה, מִלְקוּי

עֲבָאוֹת תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ, וְאִי לָאוּ לָאוּ יִבְקָשׁוּ
תּוֹרָה מִפִּיהוּ.

וְאִית אַחֲרֵינִין מְאֲרֵי סְתָרֵי תּוֹרָה, מְאֲרֵי מִדּוֹת,
דְּאֵינוּן יִרְתִּין נִשְׁמַתִּין מִסְטָרָא דְּמַלְכוּתָא
קִדְיִשָּׁא, דְּאֵיהוּ בְּלִילָא מֵעֶשֶׂר סְפִירָן. דְּמֵאן דִּירִית
לָהּ, וְזָכִי לָהּ, וְכִי לְעֶשֶׂר סְפִירָן בְּלָא פְּרוּדָא, עֶשֶׂר
וְלֵא תִשַׁע, דְּאִי הוּוּ יִרְתִּין לְמַלְכוּתָא יְחִידָא, הוּוּ
תִשַׁע בְּפְרוּדָא מְנָה, בְּגִין דְּלִית תְּמָן פְּרוּדָא, אָמַר
בְּעַל סֵפֶר יְצִירָה עֶשֶׂר וְלֵא תִשַׁע.

וְאִי תִימָא דְּסְלִיקַת לְעִילָא מֵעֶשֶׂר. שְׁמָא מִפְּרָשׁ יו"ד
ה"א וְא"ו ה"א, הָא עֶשֶׂר, יו"ד דְּמִתְיַחַד בְּהַ, וְלֵא
סְלִיק לְעִילָא מֵעֶשֶׂר. וּבְגִין דָּא י', וְלֵא י"א. אָבֵל
מֵאן דְּמִתְחַבֵּר יו"ד, דְּאֵיהִי אוֹת בְּרִית, בְּשִׁפְחָה.
וּמִטְרוּנִיתָא בְּלִילָא מִי, בְּשִׁד דְּעֵבוּדָה זָרָה סְמָא"ל
אֶתְדָן בְּגִיחָנָם.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

תִּשַׁע. שְׁמָא הֵיוּ יוֹרְשִׁים אֶת הַמַּלְכוּת
הַיְחִידָה, הֵיוּ תִשַׁע בְּפְרוּד מְמָנָה. מִשׁוּם
שְׂאִין שְׁם פְּרוּד, אָמַר בְּעַל סֵפֶר יְצִירָה
עֶשֶׂר וְלֵא תִשַׁע.

וְאִם תֵּאמַר שְׁעוּלָה לְמַעְלָה מֵעֶשֶׂר – שְׁם
הַמְּפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, הֲרֵי עֶשֶׂר.
יו"ד שְׁמִתְיַחַד עִמָּה, וְלֵא עוּלָה לְמַעְלָה
מֵעֶשֶׂר. וּמִשׁוּם זֶה י', וְלֵא י"א. אָבֵל מִי

אִם יִהְיֶה כְּמוֹ מְלֹאךְ ה' עֲבָאוֹת – תּוֹרָה
יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ, וְאִם לֹא – לֹא יִבְקָשׁוּ
תּוֹרָה מִפִּיהוּ.

וְיֵשׁ אַחֲרֵימ בְּעַלֵי סְתָרֵי תּוֹרָה, בְּעַלֵי
מִדּוֹת, שְׁהֵם יוֹרְשִׁים נִשְׁמוֹת מֵעַד
הַמַּלְכוּת הַקְּדוּשָׁה שְׁבִלּוּלָה מֵעֶשֶׂר
סְפִירוֹת. שְׁמִי שְׂיֹרֵשׁ אוֹתָהּ וְזוֹכָה בְּהַ,
זוֹכָה לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִי פְּרוּד, עֶשֶׂר וְלֵא

דְּמֵאן דִּירִית בְּרֵתָא דְּמִלְפָּא מַלְכוּת, לָא זְכִי לָהּ,
 אֶלָּא בְּרָא דְּמִלְפָּא, דְּאֶתְקַרֵי (שמות ד) בְּנֵי בְּכוּרֵי
 יִשְׂרָאֵל, דְּמִסְטָרָא דָּא אֶתְקַרֵיאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנִין לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם, וּמַלְכוּת דָּא דְּאֶצִּילוּת.

וְאִית לְקַבְּלָהּ מַלְכוּת דְּבְרִיאָה, וְאִיהִי מַלְכוּת
 לְמַלְאָכִים דְּבְרִיאָה. וְאִיהִי נַעֲרָה
 דְּמִטְרוֹנִיתָא, מְשַׁמְשָׂא דִּילָהּ, וְאִיהִי דִּיוֹקְנָא דְּגְבִירֵתָא
 דִּילָהּ, כְּלוּלָהּ מַעֲשָׂרָה. הָאִי בְּחֻבִּין דְּיִשְׂרָאֵל, יְכִילֵת
 לְאַתְחַלְלָא בֵּין אוּמִין דְּעֵלְמָא. אֲבָל מַלְכוּת דְּאֶצִּילוּת
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עָלָהּ אֶתְמַר (ישעיה מב) אֲנִי יְיָ הוּא
 שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן וְתַהֲלֵתִי לַפְּסִילִים, לָא
 יְהִיב לָהּ לְמֵאן דְּמַחְלֵל שַׁבָּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֶלָּא
 לְמֵאן דְּאִיהוּ בְּרָא דְּמִלְפָּא, וְנָטִיר אוּרֵייתָא וּפְקוּדֵין.

לשון הקודש

מַלְכוּת לְמַלְאָכִים שֶׁל הַבְּרִיאָה. וְהִיא
 נַעֲרַת הַמַּלְכָּה, מְשַׁמְשֵׁת שְׁלָהּ, וְהִיא
 דְּמוּת הַגְּבִירָה שְׁלָהּ, כְּלוּלָהּ מִי. זֶה
 בְּחֻבֵּי יִשְׂרָאֵל יְכִילָהּ לְהַתְחַלֵּל בֵּין
 אֲמוֹת הָעוֹלָם. אֲבָל מַלְכוּת שֶׁל אֶצִּילוּת
 שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (ישעיה
 מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא
 אֶתֵּן וְתַהֲלֵתִי לַפְּסִילִים. לֹא נוֹתֵן אוֹתָהּ
 לְמִי שֶׁמַּחְלֵל שַׁבָּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֶלָּא
 לְמִי שֶׁהוּא בֶּן הַמַּלְכָּה וְשׁוֹמֵר תּוֹרָה

שֶׁמִּחְבֵּר יו"ד, שֶׁהִיא אוֹת בְּרִית,
 בְּשַׁפְּחָה, וְהַמַּלְכָּה כְּלוּלָהּ מִי, בְּשֵׁד שֶׁל
 עֲבוּדָה זָרָה סְמָא"ל, גְּדוּן בְּגֵיהֶנּוּם.
 שְׁמִי שְׁיֹרֵשׁ בֵּת הַמַּלְכָּה מַלְכוּת, לֹא זוֹכֵה
 בָּהּ, אֶלָּא בֶּן הַמַּלְכָּה, שְׁנִקְרָא (שמות ד) בְּנֵי
 בְּכוּרֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁמַּצֵּד זֶה נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל
 בָּנִים לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שַׁבָּתוֹב (דברים
 יד) בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם. וּמַלְכוּת זֶה
 שֶׁל אֶצִּילוּת.
 וַיֵּשׁ כְּנַגְּדָה מַלְכוּת שֶׁל בְּרִיאָה, וְהִיא

בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ דְּמֵאֲרִיָּה, וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָם,
 אֲלֵא כִּבְנֵי דְאִיְהוּ מְחוּיָב לְמַעַבְדַּ צְוּוּיָה דְאַבּוּי, דְּעַלְיָה
 אֲתַמַּר (שמות כ) כִּבְדֵי אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. אֶת אֲבִיךָ
 דָּא קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאֶת אִמְךָ דָּא שְׂכִינְתָא. וְעַם
 כָּל דָּא, מָאן דְּמַחְלִיל גַּעְרָה דְּמִלְפָּא, אֲתַחֲשִׁיב לִיָּה
 כְּאֵלוֹ מַחְלִיל מִטְרוּנִיתָא דִּילִיָּה.

וּרְבַנְן, כָּל שִׂדִּין לֹא אֵינּוּן שְׂקוּלִין, וְלֹא כָּל
 עֲבָדִין דְּשְׂכִינְתָא, דְּכֹתִיב בְּה, (תהלים קג)
 וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָח. אֵית לָהּ פְּמָה גַּעְרוֹת
 עֲבָרִיּוֹת, וּשְׂפָחוֹת עֲבָרִיּוֹת. וְאֵית לָהּ עֲבָדִים וּשְׂפָחוֹת
 גְּבָרִיּוֹת, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּבַּח מַלְכוּתָא אַחְרָא בְּעֵלְמָא,
 בְּזַמְנָא דְאִיְהִי שְׁלֵטָא.

וְאֵלִין שְׂפָחוֹת גְּבָרִיּוֹת, מִסְפָּרָא דְסַם הַמּוֹת, נוֹקְבָא
 דְּסַמְאֵל. דְּשְׂפָחָה הַזֹּת לְמִטְרוּנִיתָא. נוֹקְבָא

לשון הקודש

וּרְבַנְתִּינוּ, כָּל הַשְּׂדִים אֵינָם שְׂקוּלִים,
 וְלֹא כָּל הָעֲבָדִים שֶׁל הַשְּׂכִינָה, שְׂפָחוֹת
 בְּה (תהלים קג) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָח. יֵשׁ לָהּ
 פְּמָה גַּעְרוֹת עֲבָרִיּוֹת וּשְׂפָחוֹת עֲבָרִיּוֹת,
 וְיֵשׁ לָהּ עֲבָדִים וּשְׂפָחוֹת גְּבָרִיּוֹת, כְּדִי
 שֶׁלֹּא תִמְצָא מַלְכוּת אַחְרַת בְּעוֹלָם בְּזַמַּן
 שֶׁהִיא שׁוֹלְטָת.

וְהַשְּׂפָחוֹת הַגְּבָרִיּוֹת הֵלְלוּ מִצַּד שֶׁל סַם

וּמַצּוֹת בִּירְאָת וְאֶהֱבַת רַבּוֹנוּ, וְלֹא עַל
 מְנַת לְקַבֵּל פְּרָם, אֲלֵא כִּבְנֵי שְׂהוּא מְחֻיָּב
 לַעֲשׂוֹת צְוּוּי אֲבִיו, שְׁעַלְיוֹ נֶאֱמַר (שמות כ)
 כִּבְדֵי אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. אֶת אֲבִיךָ –
 זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֶת אִמְךָ – זֶה
 שְׂכִינָה. וְעַם כָּל זֶה, מִי שֶׁמַּחְלִיל גַּעְרַת
 הַמֶּלֶךְ, נֶחֱשָׁב לוֹ כְּאֵלוֹ חִלֵּל אֶת הַמֶּלֶכָה
 שְׁלוֹ.

וּסְמָאֵל אֵל אַחַר, עֶבֶד הָיָה לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 לְבִתָּר דְּעֵבִידוֹ גְּרַמְיִיהוּ אֱלוֹהוֹת, וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עֲתִיד לְאַעְבְּרָא לֹון מְעַלְמָא, וְלִמְחֵי לֹון.

וְאִי תִימְרוּן, אִי בְּנֵי נֶשָׂא עֲבָדִין לֹון אֱלוֹהוֹת, וְלֹא
 בְּרַעוּתָא דְלֵהוֹן, אֲמַאי אֲתַעְנָשׁוּ. אֶלָּא כִּד הָיוּ
 דֹּר הַמַּבּוּל וְדוֹר הַפְּלָגָה יַדְעֵי בְּהוֹן, וְהָיוּ מְקַטְרְגִין
 (ג"א מְקַטְרִין) לֹון, וְסַגְדִין לֹון, וּבְהֵהוּא חִילָא דֵהוּ
 מְקַטְרְגִין (ג"א מְקַטְרִין) לֹון, וְסַגְדִין לֹון, הָיוּ נִחְתֵי לְגַבְיִיהוּ,
 וְעֲבָדֵי רַעוּתֵיהוּ, וּמְמַלְלֵן בְּהוֹן בְּאֵינוּן צוּלְמִין, הָא
 אֲתַעְבִּידוּ אֱלוֹהוֹת וְעַבּוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. בְּגִין דָּא,
 קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲתִיד לְאַעְבְּרָא לֹון, וְיִמְחֵי לֹון
 מְעַלְמָא, צוּלְמִין דְלֵהוֹן דֵהוּ פְּלַחִין בְּהוֹן, וְאַשְׁתַּאֲבוּ
 מִנְהוֹן רוּחִין וְצוּלְמִין.

לשון הקודש

ומשתחוים להם, ובאותו בַח שְׁהִיוּ
 מְקַטְרְגִים (מְקַטְרִים) לָהֶם ומשתחוים לָהֶם,
 הִיוּ יוֹרְדִים אֲלֵיהֶם וְעוֹשִׂים רְצוֹנָם,
 וּמְדַבְּרִים עִמָּם בְּאוֹתָם צְלָמִים, הָרִי נַעֲשׂוּ
 אֱלוֹהוֹת וְעַבּוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. מִשּׁוּם
 זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַעְבִּירָם,
 וְיִמְחָה אוֹתָם מִהָעוֹלָם צְלָמִים שְׁלָהֶם
 שְׁהִיוּ עוֹבְדִים בָּהֶם, וְנִשְׁאָבוּ מֵהֶם רוּחוֹת
 וְצְלָמִים.

הַמּוֹת, נִקְבָּה שֶׁל סְמָאֵל. שְׁשִׁפְחָה הִיְתָה
 לְמַלְכָּה. נִקְבָּה וּסְמָאֵל אֵל אַחַר, הִיָּה
 עֶבֶד לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַחַר שֶׁעֲשׂוּ
 עִצְמָם אֱלוֹהוֹת, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד
 לְהַעְבִּירָם מִהָעוֹלָם וְלִמְחוֹת אוֹתָם.

וְאֵם תֹּאמְרוּ, אִם בְּנֵי אָדָם עוֹשִׂים לָהֶם
 אֱלוֹהוֹת, וְלֹא בְּרַצוֹנָם, לָמָּה נַעֲנָשׁוּ? אֶלָּא
 כְּשֶׁהִיוּ דוֹר הַמַּבּוּל וְדוֹר הַפְּלָגָה יוֹדְעִים
 בָּהֶם, וְהִיוּ מְקַטְרְגִים (מְקַטְרִים) לָהֶם

וְכַד אֵית בְּעֶלְמָא עֵרְב רַב, נַחְתִּין לְאַתְגְּשָׁמָא בְּהוֹן,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא יַעֲבֵר לֹוֹן מִן עֶלְמָא, הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטּוֹמְאָה אֲעֵבִיר מִן
 הָאָרֶץ. וְאִי תִימְרוּן, בְּזִמְנָא דְגָלוּתָא בִּתְרָאָה, לִית
 עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, בְּגִין דְּלֹא יִדְעִין בְּנֵי עֶלְמָא
 בְּהוֹן. וְאִינוּן דִּי־דְעִין בְּעֵרְב רַב תַּפְּן, אֲשֶׁתְּכַח לֹוֹן
 דְּמַכְעִיסִין לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וּשְׂכִינְתִּיה, וְיִשְׂרָאֵל
 בִּינֵיהוּ, וְעֵרְב רַב מַצְלִיחִין בְּהוֹן, לְקַיִם מָאִי דְכְּתִיב,
 (דברים ז) וּמִשְׁלֵם לְשׁוֹנְאָיו אֵל פָּנָיו לְהֶאֱבִידוּ.

קָמוּ בְּלָהוּ תַנְאִין וְאַמּוֹרָאִין וּבְרִיכוּ לְרַעְיָא מְהִימְנָא,
 וְאָמְרוּ לִיה סִינֵי סִינֵי, מָאן יָכִיל לְמַלְלָא
 קְדָמְךָ, דְּאַנְתָּ בְּדִיּוֹקְנָא דְמָאֲרָךְ, דְּבִזְמְנָא דְּמַלְלִיל
 בְּטוֹרָא דְּסִינֵי, כָּל חִיּוֹן דְּמַלְאָכִין, וְחִיּוֹן דְּכֶרְסִיָּא,
 וְעֶלְאִין וְתַתְּאִין, שְׂתַקוּ, וְלֹא אֲשֶׁתְּכַח דְּבוּר אַחְרָא

לשון הקודש

בִּינֵיהֶם, וְעֵרְב רַב מַצְלִיחִים בָּהֶם, לְקַיִם
 מֵה שְׁכֵתוֹב (דברים ז) וּמִשְׁלֵם לְשׁוֹנְאָיו אֵל
 פָּנָיו לְהֶאֱבִידוּ.

קָמוּ כָּל הַתְּנָאִים וְהָאִמּוֹרָאִים וּבְרִיכוּ אֵת
 הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן וְאָמְרוּ לוֹ, סִינֵי סִינֵי, מִי
 יָכוֹל לְדַבֵּר לְפָנֶיךָ, שְׂאֵתָה בְּדַמּוֹת
 רַבּוּנְךָ. שְׂבֻזְמָן שְׂדַבְּר בְּהַר סִינֵי, כָּל
 חִיּוֹת הַמַּלְאָכִים, וְחִיּוֹת הַכֶּפֶס, וְעֶלְיוֹנִים
 וְתַתְּוֹנִים שְׂתַקוּ, וְלֹא נִמְצָא דְבוּר אַחֵר,

וּכְשֵׁישׁ בְּעוֹלָם עֵרְב רַב, יוֹרְדִים
 לְהַתְּגַשֵּׁם בָּהֶם, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 יַעֲבִירֵם מִהָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (זכריה יג) וְאֵת
 רוּחַ הַטּוֹמְאָה אֲעֵבִיר מִן הָאָרֶץ. וְאִם
 תֹּאמְרוּ, בְּזִמְן שַׁל הַגָּלוּת הָאֲחֵרוֹנָה אִין
 עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת – מִשּׁוּם שְׂבֻזְמֵי
 הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים בָּהֶם. וְאֵלוּ שְׂיֹודְעִים
 בְּעֵרְב רַב שָׁם, נִמְצָא לָהֶם שְׂמַכְעִיסִים
 אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ, וְיִשְׂרָאֵל

אֶלָּא דִּילִיָּהּ. וּבְגִין דְּאֵת בְּרִיָּה בְּדִיוֹקְנָא דִּילִיָּהּ, צָרִיךְ
לְמוֹשְׁמַע כְּלָהּ מֵאֲרֵי מְתִיבְתָּא מְלִין מְפּוֹמָךְ, אַל תִּתֵּן
שְׂתִיקָה לְמִלוּלָךְ.

כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בְּצַבָּא וְגו'. וְשִׂמַּח
אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח. פְּקוּדָא (טו) דָּא, חֲתָן
לְמַחְדֵּי בְּאִתְתִּיָּה שְׂתָא חֵד, דְּכִתְיִב נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ
שְׁנָה אַחַת. וְאִינוּן י"ב יְרַחֵן אִינוּן מְדִילָהּ. דְּהָא שְׁנָה
אִיְהִי כְּלָהּ, וְלִית כְּלָה בַר בְּשָׁנִים עָשָׂר יְרַחֵן, דְּכִתְיִב,
(מלכים א ז) עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עָשָׂר בְּקָר. וְהוֹאִיל וְלִית
תְּקוּנָא דְכְּלָהּ, בַּר בְּשָׁנִים עָשָׂר, אֲצַטְרִיךְ חֲתָן לְמַחְדֵּי
לָהּ, וּלְבֵיתָהּ, לָהּ וּלְתִקּוּנָהּ, כְּגוּנָא דְלַעֲיָלָא. וְעַל
דָּא יַעֲקֹב כְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבֵי הַמָּקוֹם.
אֲבֵי הַמָּקוֹם שְׁנַיִם עָשָׂר הָווּ, וּמֵאן דְּחִדֵּי לְכְּלָהּ, חִדֵּי
לְעוֹלִימְתָהּ, (דף רע"ח ע"א) וְעוֹלִימְתָן שְׁנַיִם עָשָׂר הָווּ. וְכִלָּא

לשון הקודש

פְּרֻט בְּשָׁנִים עָשָׂר חֲדָשִׁים, שְׂכַתּוּב
(מלכים א ז) עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עָשָׂר בְּקָר.
וְהוֹאִיל וְאִין תְּקוּן הַכְּלָהּ, רַק בְּשָׁנִים
עָשָׂר, צָרִיךְ חֲתָן לְשִׂמְחָהּ וּלְבֵיתָהּ, לָהּ
וּלְתִקּוּנָהּ, כְּמוֹ שְׂלַמְעֵלָה. וְעַל זֶה כְּתוּב
בְּיַעֲקֹב (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבֵי הַמָּקוֹם.
אֲבֵי הַמָּקוֹם הָיוּ שְׁתֵּים עָשָׂר, וּמִי
שְׂמַשְׂמַח כְּלָהּ מְשַׂמַּח אֶת עֲלְמוּתָהּ,
וְעֲלְמוּתָהּ הָיוּ שְׁתֵּים עָשָׂר. וְהַכֵּל הוּא

אֶלָּא שְׂלֹו. וּבְשִׁבִיל שְׂאִתָּה כְּגוּ בְּדַמּוּתוֹ,
צָרִיכִים כָּל בְּעָלֵי הַיְשִׁיבָה לְשִׂמְעַ דְּבָרִים
מִפִּיד, אַל תִּתֵּן שְׂתִיקָה לְדְבָרֶיךָ.
כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בְּצַבָּא
וְגו'. וְשִׂמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח (דברים כח).
מְצוּה (טו) זֶה שְׂחַתָּן וְשִׂמַּח בְּאִשְׁתּוֹ שְׁנָה
אַחַת, שְׂכַתּוּב נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שְׁנָה
אַחַת. וְאוֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר חֲדָשִׁים הֵם
מְשַׂלָּה, שְׁהָרֵי שְׁנָה הִיא כְּלָהּ, וְאִין כְּלָהּ

אֵיחֵו רְזָא דְשָׁנָה. בְּגִין כִּד אֶצְטְרִיד לְחַתָּן לְמַחְדֵי
בְּאַתְתִּיה שָׁנָה אַחַת.

וְהָא אֻקְיָמָנָא, דְחֲדוּחָ דָא, לָאו דִילִיָּהּ הִיא, אֶלְא
דִילָהּ. דְכַתִּיב וְשִׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ. וְיִשְׂמַח אֶת
אִשְׁתּוֹ לָא בְתִיב, אֶלְא וְשִׂמַח, יַחְדֵי לְכַלָּה. כְּגִוּוֹנָא
דָא, לָאו חֲדוּ לְכַלָּה, בַּר כְּגִוּוֹפָא וְתַקוּנָהָא. וּמֵאן חֲדֵי
לֹון. צְדִיק. וְעַל דָא נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ. נָקִי, דְלֵא
יַעֲמֹול בְּמִלֵי דְעֶלְמָא, דִּיהָא בֵיה רַעוּא לְמַחְדֵי לָהּ.
נָקִי מְכַלָּא. נָקִי לְמַסִּין וְלֵאֲרַנּוּנִין וְגוֹלְגֻלְתִּין. נָקִי דְלֵא
יַפּוּק לְחִילָא לְאַנְחָא קַרְבָּא. לְאַשְׁתַּכְחָא חֲדוּחָ עֵילָא
וְתַתָּא, וְלֵאֲתַעְרָא חֲדוּחָ לְעֵילָא. וּכְאִין עַמָּא קַדִּישָׁא,
דְמֵאֲרִיהוֹן חֲדֵי בְחוּן, וּכְאִין אֵינוֹן בְּחָאֵי עֶלְמָא, וְזַכָּאִין
אֵינוֹן בְּעֶלְמָא דְאַתֵי.

לשון הקודש

יַעֲמֹול בְּדַבְרֵי הָעוֹלָם, שִׂיְהִיָּהּ בּוּ רַעוּן
לְשִׂמַח אוֹתָהּ. נָקִי מְכַלָּל. נָקִי מְמַסִּים
וּמֵאֲרַנּוּנִיּוֹת וּמַמְסֵי גִלְגֻלְתָּהּ. נָקִי, שְׂלֵא יַצֵּא
לְצַבָּא לְהַלְחֵם בְּקַרְבּוֹת. לְהַפְצֵא חֲדוּחָ
מֵעֵלָה וּמִמְטָה, וְלַעוֹרֵר חֲדוּחָ לְמַעֲלָה.
אֲשֵׁרֵי הָעַם הַקָּדוֹשׁ שָׂרְבוּנָם שְׂמַח בְּהֵם.
אֲשֵׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֲשֵׁרִיהֶם בְּעוֹלָם
הַבָּא.

סוּד שֶׁל שָׁנָה. לְכֵן צְרִיךְ חֲתָן לְשִׂמַח
בְּאַשְׁתּוֹ שָׁנָה אַחַת.

וְחֲדֵי בְּחֵרוֹ, שְׁחֲדוּחָ זֶה אֵינוֹה שְׂלוֹ, אֶלְא
שְׂלָה, שְׂכַתוֹב וְשִׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ. וְיִשְׂמַח
אֶת אִשְׁתּוֹ לֹא כְתוּב, אֶלְא וְשִׂמַח, וְיִשְׂמַח
אֶת הַכַּלָּה. כְּמוֹ זֶה אֵין שְׂמַחָה לְכַלָּה
אֶלְא בְּגוּפָה וְתַקוּנָהָהּ. וּמִי מְשַׂמַח אוֹתָם?
צְדִיק. וְעַל זֶה נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ. נָקִי, שְׂלֵא

בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְגו' (דברים כד) פֶּתַח רַעֲיָא מְהִימְנָא
 וְאָמַר, פְּקוּדָא בְּתַר דָּא, לְתַת שְׂכַר שְׂכִיר
 בְּזַמְנֵו. הָדָא הוּא דְכֻתִּיב, בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תִבֵּא
 עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ. מָאֲרִי מְתִיבְתָּאן עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי, שְׁמָעוּ.
 מְטַטְרוֹן אִיהוּ שְׂכַר שְׂכִיר, מַחֲ"י עֲלָמִין, שְׁלִיחַ דִּילֵיהּ,
 לְקַבְּלָא ח"י בְּרַבָּאן דְּצִלוּתָא, בְּכָל יוֹמָא, תְּלַת זְמַנִּין.
 וּבְנִין דָּא, בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ, דָּא צִלוּתָא דְשַׁחְרִית.
 וְלֹא תִבֵּא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ, דָּא צִלוּתָא דְמִנְחָה, דָּאֵי
 עֵבֶר יוֹמוֹ, בְּטֵל קַרְבָּנוֹ. כִּי עֲנִי הוּא (דְּצַדִּיק) וְדָאֵי, עֲנִי
 הוּא בְּגִלוּתָא, לֵית לֵיהּ מְדִילִיָּהּ, אֶלָּא מָאֵי דִי־חֲבִינָן
 לֵיהּ בְּצִלוּתָא, בְּגִין דָּא צִלוּתָא תְּפִלָּה דִּילֵיהּ, (תהלים
 קב) תְּפִלָּה לְעֲנִי כִי יַעֲטוּף, בְּעֲטִיפַת צִיצִית, תְּפִלָּה
 דִּיד אִיהִי.

לשון הקודש

שְׂכָרוֹ – זו תְּפִלַּת שַׁחְרִית. וְלֹא תִבֵּא עָלָיו
 הַשֶּׁמֶשׁ – זו תְּפִלַּת מִנְחָה, שְׂאֵם עֵבֶר
 יוֹמוֹ, בְּטֵל קַרְבָּנוֹ. כִּי עֲנִי הוּא (של צדיק)
 וְדָאֵי. עֲנִי הוּא בְּגִלוּת. אֵינן לוֹ מְשֻׁלוֹ אֶלָּא
 מֵה שְׁנוֹתָנִים לוֹ בְּתְּפִלָּה, מְשׁוּם זֶה תְּפִלָּה
 הִיא תְּפִלָּה שְׁלוֹ, (תהלים קב) תְּפִלָּה לְעֲנִי כִי
 יַעֲטוּף, בְּעֲטִיפַת צִיצִית, תְּפִלָּה שְׁל יָד
 הִיא.

בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְגו' (דברים כד). פֶּתַח
 רוּעָה הִנְאָמֵן וְאָמַר, מְצוּה אַחַר זֶה לְתַת
 שְׂכַר שְׂכִיר בְּזַמְנֵו. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב בְּיוֹמוֹ
 תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תִבֵּא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ. בְּעֲלֵי
 הַיְשִׁיבוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים שְׁמָעוּ,
 מְטַטְרוֹן הוּא שְׂכַר שְׂכִיר מַחֲ"י הַעוֹלָמִים,
 שְׁלִיחַ שְׁלוֹ, בְּגִיד ח"י בְּרַכּוֹת הַתְּפִלָּה
 בְּכָל יוֹם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְלִבְנֵי בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן

וְאֵלֶּיךָ הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ, דָּא תְּפִלַּת עֲרַבִּית,
 דְּאִיְהִי אֲמוּרִים וּפְדָרִים, שְׁיִוְרִין דְּקַרְבְּנִין
 דְּיוֹמָא. וְאִינוּן כְּגוֹן פֶּרֶט הַכֶּרֶם, (ויקרא ט) וּפְאֵת שְׂדֵךְ,
 דְּעֲלִיָּהוּ אַתְמַר, שְׁיָרִי מְצוּה מְעַכְבִּין אֶת הַפּוֹרְעָנוֹת.
 לְעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזוּב אֹתָם, דְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא בַר
 מֵאַתְרֵיהּ, גֵּר אַתְקַרֵּי. וּבְגִין דָּא, אָנָּא דְּדִרְגָא דִּילִי
 עַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, קָרִינָא גֵרְמָאֵי גֵר בְּגָלוּתָא
 קְדָמָאֵי. הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (שמות ב) גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ
 נִכְרִיָּה, דְּאִיְהוּ בְּגָלוּתָא רְבִיעָא בְּגִינֵיהוּ.

שְׂאֵילוּ לִיָּה מְאִרֵי מִתְנִיתִין, רַעֲיָא מְהִימָנָא, הָא
 פְּקוּדָא דָּא הוּוּ מְקִימִין יִשְׂרָאֵל בְּאֶרְעָא
 דְּיִשְׂרָאֵל (א' לא). אָמַר לוֹן, בְּגִין לְאַתְעָרָא רַחֲמֵי, עַל
 אֵלֶּיךָ דְּמִתְרַיֵּהוּ. דְּבַר נָשׁ פִּד אִיְהוּ לְבַר
 מֵאַתְרֵיהּ, גִּיזְרָא אַתְקַרֵּי, כֹּל שְׁכֵן עַל נִשְׁמָתִין דְּאֵזְלוּן
 עֲרִטִילָאִין מֵהַחוּץ עֲלָמָא, וְאַתְיִין לְעֲלָמָא דִּין.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בְּגָלוּת הֶרְאֵשׁוּנִים. זְהוּ שְׂכַתוּב (שמות ב) גֵּר
 הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה, שֶׁהוּא בְּגָלוּת
 רְבִיעִית בְּגָלְלָם.

שְׂאֵלוּ אוֹתוֹ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, רוּעָה הַנְּאֻמָּן,
 הָרִי מְצוּה זֶה הֵינּוּ מְקִימִים יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל (א' לא). אָמַר לָהֶם, כִּדִּי לְעוֹרֵר
 רַחֲמִים עַל אֵלוּ שְׁגִרְשׁוּ מִמְּקוֹמָם.
 שֶׁהָאֵדָם, כִּשְׁהוּא מַחוּזִין לְמְקוֹמוֹ, נִקְרָא

וְאֵלֶּיךָ הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ - זֶה תְּפִלַּת
 עֲרַבִּית, שֶׁהִיא אֲמוּרִים וּפְדָרִים, שְׁיִרֵי
 קַרְבָּנוֹת הַיּוֹם. וְהֵם כְּמוֹ פֶּרֶט הַכֶּרֶם
 וּפְאֵת שְׂדֵךְ, שֶׁעֲלֵיהֶם נֹאמַר, שְׁיָרִי מְצוּה
 מְעַכְבִּים אֶת הַפּוֹרְעָנוֹת. (ויקרא ט) לְעָנִי וְלַגֵּר
 תַּעֲזוּב אֹתָם, שֶׁהַעַמּוּד הָאֲמַצְעִי מַחוּזִין
 לְמְקוֹמוֹ נִקְרָא גֵר. וּמִשּׁוֹם זֶה, אָנִי
 שְׂדֵרְגָתִי עַמּוּד הָאֲמַצְעִי, קוֹרָא לְעֲצָמֵי גֵר

בְּנִינֵי־הוּ, הֵאֵי אִיהוּ דְאָמַר קְרָא, (משלי כו) בְּצַפּוֹר נוֹדְדַת
 מִן קְנָה, דָּא נִשְׁמַתָּא, דְשִׁכְנֵתָא לָא זָזָה מִנָּה. כִּן
 אִישׁ, דְאֵתְמַר בֵּיהּ (שמות טו) יי' אִישׁ מְלַחֲמָה, נוֹדֵד
 מִמְקוֹמוֹ, דְאִיהוּ נַע וְנָד מִמְקוֹמוֹ, דְאִיהוּ עֲלָמָא
 דְאֵתִי, בִּינָה. וְנָד אֶבְתָּרָה בְּעֲלָמָא דִּין, עַד דְתִשְׁלִים
 יוֹמִין דְאֵתְחִיבַת לְמִיזֵל לְבַר מֵאֲתָרְהָא. וְאִיהוּ נָטוּר
 לָהּ, עַד דְיִתְחִזִּיר לָהּ לְאֲתָרְהָא. וְאִזְמִי דְלֵא יִחְזוֹר אִיהוּ
 לְאֲתָרֵיהּ, עַד דְיִתְחִזִּיר לָהּ לְאֲתָרְהָא. וּמֵאֵן דְחָזַר
 בְּתִיבְתָא, כְּמֵאֵן דְאֲחִזֵּר לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא וְשִׁכְנֵתָא
 לְאֲתָרְהָא. וְדָא רָזָא דְפּוֹרְקָנָא, דְאָמַר (תהלים צה) הַיּוֹם
 אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ.

אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין דְמְתִיבְתָא עֲלָאָה וְתִתְאַה,
 רַעִיָא מְהִימְנָא, אֲנֵן שְׁלִיחֵן דְמְאִרֵי עֲלָמָא
 לְגַבְדֵי, וּפְאָה חוֹלְקֵי, דְאֵנִתְ בַּעַל תְּשׁוּבָה, שְׁקוּל

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

מְחִוֵן לְמְקוֹמָהּ, וְהוּא שׁוֹמֵר אוֹתָהּ עַד
 שְׁיִחְזוּרְנָה לְמְקוֹמָהּ, וְנִשְׁבַּע שֶׁהוּא לֹא
 יִחְזוֹר לְמְקוֹמוֹ עַד שְׁיִחְזוּרְנָה לְמְקוֹמָהּ. וְכִי
 שְׁחִזֵּר בְּתִשׁוּבָהּ, כְּמִי שֶׁחִזֵּר אֶת
 הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהִשְׁכִּינָה לְמְקוֹמָהּ. וְזֶה
 סוּד הַנְּאֻלָּה, שְׁאָמַר (תהלים צה) הַיּוֹם אִם
 בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ.

אָמְרוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁל הַיְשִׁיבָה
 הַעֲלִיזָה וְהַתְחַתְּנוּנָה, רוּעָה הַנְּאֻמָּן, אֲנִי

גַּר, כָּל שָׂבֵן עַל נִשְׁמוֹת שֶׁחֹלְכוֹת
 מְעַרְטָלוֹת מֵאוֹתוֹ עוֹלָם וּבָאוֹת לְעוֹלָם
 הַזֶּה. בְּגֻלְגָּלָם זֶהוּ מַה שְׁאָמַר הַכְּתוּב, (משלי
 כו) בְּצַפּוֹר נוֹדְדַת מִן קְנָה, זֶה הַנִּשְׁמָה
 שֶׁשְׁכִּינָה לֹא זָזָה מִמֶּנָּה. כִּן אִישׁ, שֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ (שמות טו) ה' אִישׁ מְלַחֲמָה, נוֹדֵד
 מִמְקוֹמוֹ, שֶׁהוּא נַע וְנָד מִמְקוֹמוֹ, שֶׁהוּא
 עוֹלָם הַבָּא בִּינָה, וְנָד אַחֲרֶיהָ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
 עַד שֶׁתִּשְׁלִים יָמִים שֶׁהִתְחַיְבָה לְלָכֶת

לְשֵׁתַיִן רַבּוּן דְּיִשְׂרָאֵל, וְאַנְתָּה הַדְרַת לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ לְאַתְרֵיהּ, עֵילָא וְתַתָּא. וּבְגִינְךָ
 יִתְפָּרְקוּן יִשְׂרָאֵל וַיַּחְזְרוּן לְאַתְרֵיהּ. וְלִית חֵילָא
 לְמוֹשִׁיחִין. לְמַפְרַק לְיִשְׂרָאֵל, בַּר מִינְךָ. וּבְגִינְךָ אֵינוּן
 מְתַעַבְבִין. אֲשָׁלִים מַלְיָן וְקָרִין אֲלֵיָן, דְּעָלֵיָהּ אֲתַמַּר,
 (תהלים יט) הַנְּחַמְדִים מְזַהֵב וּמְפוֹ רַב וּמְתוּקִים מְדַבֵּשׁ
 וְנֹפֶת צוּפִים.

אָמַר לוֹן, מְאִירִי מְתִיבְתָאן, בְּגִין הָאֵי שְׂכִיר, דְּאִיהוּ
 עֶבֶד, דְּאָתִי לְקַבְּלָא תְּלַת צְלוֹתִין, תְּקִינּוּ מְאִירִי
 מְתִנְיָתִין דְּלִבּוֹן, לְמַתְּוֵי בַר נֶשׁ, בְּתַלְתַּת בְּרַכָּאן
 קַדְמָאִין, בְּעֶבֶד דְּמַסְדָּר שְׂבַחְתִּי קַמִּי מְאִירֵיהּ.
 וּבְאַמְצָעִיּוֹת, בְּעֶבֶד דְּמַקְבֵּל פָּרַם מְאִירֵיהּ. וּבְכַתְרָאִי,
 בְּעֶבֶד דְּנֻטַל פָּרַם מְאִירֵיהּ, וְאֲזִיל לִיהּ.

לשון הקודש

ומפּוֹ רַב וּמְתוּקִים מְדַבֵּשׁ וְנֹפֶת צוּפִים.
 אָמַר לָהֶם, בְּעֵלֵי הַיְשִׁיבָה, בְּגִלְלַת הַשְּׂכִיר
 הַזֶּה, שֶׁהוּא עֶבֶד, שָׂבֵא לְקַבֵּל שְׁלֹשׁ
 תְּפִלוֹת, תְּקִינּוּ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה שְׁלָכֶם
 לְהִיּוֹת הָאָדָם בְּשֹׁלֵשׁ בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת
 בְּעֶבֶד שְׂמַסְדָּר שְׂבַחִים לְפָנַי רַבּוּנוּ,
 וּבְאַמְצָעִיּוֹת כְּמוֹ עֶבֶד שֶׁמַּקְבֵּל פָּרַם
 מֵרַבּוּנוּ, וּבְאַחֲרוֹנוֹת כְּמוֹ עֶבֶד שֶׁנֻּטַל
 פָּרַם מֵרַבּוּנוּ וְהוֹלֵךְ לוֹ.

שְׁלוּחֵי רַבּוּן הָעוֹלָם אֵלָיךָ, אֲשֶׁרֵי חֲלַקְךָ
 שְׂאֵתָהּ בַּעַל תְּשׁוּבָה, שְׂקוּל לְשֵׁשִׁים
 רַבּוּא יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה הַחֲזַרְתָּ אֶת הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ לְמַקּוֹמוֹ, מֵעֵלָה
 וּמִטָּה. וּבְגִלְלָךָ וְנֶאֱלוּ יִשְׂרָאֵל וַיַּחְזְרוּ
 לְמַקּוֹמָם, וְאֵין כַּח לְמֹשִׁיחִים לְגֵאֵל אֶת
 יִשְׂרָאֵל חוּץ מִמֶּךָ, וּבְגִלְלָךָ הֵם
 מְתַעַבְבִים. הַשְּׁלֵם דְּבָרִים נְכַבְּדִים הִלְלוּ,
 שְׁעֲלֵיהֶם נֹאמַר (תהלים יט) הַנְּחַמְדִים מְזַהֵב

וּבְגִין דָּא, עֶבֶד אַבְרָהָם, וְרַבְקָה, אִיהוּ אִמְתָּלָא
 לְתַאי, כּד קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא, יִשְׁלַח לְמַטְטְרוֹן
 דְּאִיהוּ עֶבְדָּא דִּילִיה, בְּגִין עֲלוּתָא אִיהוּ יִימַר לְגַבִּיחַ,
 (בראשית כד) אֹלֵי לֹא תֵאבְדָה הָאִשָּׁה לְלֶכֶת אַחֲרֵי. כְּלוּמַר,
 אֹלֵי עֲלוּתָא לֹא בָּעֵי לְמִיזַל אַבְתְּרָאֵי. אָמַר לִיה
 קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא, וְנִקִּיתָ מִשְׁבֻּעַתִּי זֹאת. דְּחֻכְמָה
 אִיהוּ אַבְא, דְּנִחִית בְּצַדִּיק, לְנִטְרָא שְׂכִינְתָא בְּגִלוּתָא,
 וּמִתַּמָּן שְׁלַח בְּגִינָה.

אָמַר לִיה תְּהוּא שְׁלִית, תְּב לִי סִימְנִין, לְאִשְׁתִּמּוּדְעָא
 בְּעֲלוּתָא, דְּתַמָּן בְּרַתָּא, אָמַר קִדְשָׁא בְרוּךְ
 הוּא, וְהִזְהִי הִנְעֶרְהָ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיהָ הִטִּי נָא כַּדָּךְ
 וְאִשְׁתֵּה וְאִמְרָה שְׁתֵּה. (דף רע"ח ע"ב) וְאִם לֹא, אֵלָא
 דְּאִשְׁכַּח כָּל אַבְרִין דְּגוּפָא מְלִיזִין חוּבִין, וְלֹא אִשְׁכַּחַת
 בֵּיה אִבְר (נ"א בְּאִפִּי אַבְרָהָם) לְשִׁרְיָא בֵּיה תוֹרָה, דְּאִיהוּ

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ
 לְשׁוֹר אַבְרָהָם וְרַבְקָה הוּא
 מְשָׁל לְזוּה. כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח
 אֶת מַטְטְרוֹן, שֶׁהוּא עֶבְדוֹ, בְּגִלְלַת תְּפִלָּה,
 הוּא יֹאמַר אֵלָיו: (בראשית כד) אֹלֵי לֹא
 תֵאבְדָה הָאִשָּׁה לְלֶכֶת אַחֲרֵי. כְּלוּמַר, אֹלֵי
 תְּפִלָּה לֹא רוּעָה לְלֶכֶת אַחֲרֵי. אָמַר לוֹ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: וְנִקִּיתָ מִשְׁבֻּעַתִּי זֹאת.
 שְׁחֻכְמָה הִיא אַבְא, שִׁינְרְדַת בְּצַדִּיק,

לְשׁוֹר אַבְרָהָם וְרַבְקָה הוּא
 מְשָׁל לְזוּה. כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח
 אֶת מַטְטְרוֹן, שֶׁהוּא עֶבְדוֹ, בְּגִלְלַת תְּפִלָּה,
 הוּא יֹאמַר אֵלָיו: (בראשית כד) אֹלֵי לֹא
 תֵאבְדָה הָאִשָּׁה לְלֶכֶת אַחֲרֵי. כְּלוּמַר, אֹלֵי
 תְּפִלָּה לֹא רוּעָה לְלֶכֶת אַחֲרֵי. אָמַר לוֹ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: וְנִקִּיתָ מִשְׁבֻּעַתִּי זֹאת.
 שְׁחֻכְמָה הִיא אַבְא, שִׁינְרְדַת בְּצַדִּיק,
 לְשׁוֹר אַבְרָהָם וְרַבְקָה הוּא
 מְשָׁל לְזוּה. כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח
 אֶת מַטְטְרוֹן, שֶׁהוּא עֶבְדוֹ, בְּגִלְלַת תְּפִלָּה,
 הוּא יֹאמַר אֵלָיו: (בראשית כד) אֹלֵי לֹא
 תֵאבְדָה הָאִשָּׁה לְלֶכֶת אַחֲרֵי. כְּלוּמַר, אֹלֵי
 תְּפִלָּה לֹא רוּעָה לְלֶכֶת אַחֲרֵי. אָמַר לוֹ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: וְנִקִּיתָ מִשְׁבֻּעַתִּי זֹאת.
 שְׁחֻכְמָה הִיא אַבְא, שִׁינְרְדַת בְּצַדִּיק,

בְּדִיוֹקְנָא דְעֵמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. וְלֹא מְצוּהָ, דְאִיהוּ
 דִּיוֹקְנָא דְרַבְקָה, דְהָוָה (שיר השירים ב) שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים,
 דְאֵינּוּן רְשָׁעִים גְּמוּרִים. מְנִי לְעַבְדִּיהָ מְטַטְרוֹן, (בראשית
 כד) הַשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תָּשִׁיב אֶת בְּנֵי שָׁמָה, דְאִיהוּ רוּחָא
 דְקוּדְשָׁא, דְהָא מְצוּהָ אִיהוּ נַפְשָׁא, רוּחָא אִיהוּ תוֹרָה.

וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מְתִיבְתָן, לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא
 הָעִיקָר אֱלָא הַמַּעֲשֶׂה. וּבְאַתְרַּא אַחְרָא אָמְרוּ,
 כָּל שִׁירָאֵת חֲטָאוּ קוּדְמַת לְחַכְמָתוּ, חַכְמָתוּ מְתַקְנִימַת
 וְכוּ'. יִרְאֵת חֲטָאוּ, אֵימָא עֲלָאָה, תְּשׁוּבָה. חַכְמָה, אַבָּא
 עֲלָאָה. כִּד אַקְדִּים ה' זַעֲרָא, דְאִיהוּ מְצוּהָ, שְׂרִיָּא
 עָלֵיהָ תוֹרָה, דְאִיהוּ ו'. וְכִד אַקְדִּים יִרְאֵה לְחַכְמָה,
 דְאִיהוּ ה' עֲלָאָה, שְׂרִיָּא עָלֵיהָ חַכְמָה, דְאִיהוּ י'.
 וְאַקְרִי בִּן. וּמְכָאן, (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַיְי' אֱלֹהֵיכֶם.

לשון הקודש

אָמְרוּ, כָּל שִׁירָאֵת חֲטָאוּ קוּדְמַת
 לְחַכְמָתוּ, חַכְמָתוּ מְתַקְנִימַת וְכוּ'. יִרְאֵת
 חֲטָאוּ – הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, תְּשׁוּבָה. חַכְמָה
 – הָאֵב הַעֲלִיּוֹן. כְּשִׁמְקִדִּים ה' קַטְנָה,
 שְׁהִיא מְצוּהָ, שׁוֹרְהָ עָלֵיו תוֹרָה, שְׁהִיא ו'.
 וּכְשִׁמְקִדִּים יִרְאֵה לְחַכְמָה, שְׁהִיא ה'
 הַעֲלִיּוֹנָה, שׁוֹרְהָ עָלֵיו חַכְמָה, שְׁהִיא י'.
 וְנִקְרָא בִּן. וּמְכָאן (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַה'
 אֱלֹהֵיכֶם.

אֲבָרְהָם) לְשֵׁרוֹת בּו תוֹרָה, שְׁהִיא כְּדַמּוֹת
 הָעֵמוּד הָאַמְצָעִי, וְלֹא מְצוּהָ, שְׁהִיא דְמוּת
 שֶׁל רַבְקָה, שְׁהִיָּתָה שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים,
 שְׁהֵם רְשָׁעִים גְּמוּרִים – צוּהָ לְמְטַטְרוֹן
 עַבְדּוֹ: הַשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תָּשִׁיב אֶת בְּנֵי שָׁמָה,
 שְׁהִיא רוּחַ הַקְּדוֹשׁ. שְׁהִרֵי מְצוּהָ הִיא נַפְשָׁא,
 רוּחַ הִיא תוֹרָה.

וְלִכְּן פְּרֻשׁוּהָ בְּעֵלֵי הַמַּשְׁנָה, לֹא הַמְדַרְשׁ
 הוּא הָעִיקָר אֱלָא הַמַּעֲשֶׂה. וּבְמַקּוֹם אַחַר

וְהָאֵי אִיהוּ (שמות א) זֶה שְׁמִי י"ה לְעוֹלָם, וְזֶה זְכָרִי ו"ה.
 שְׁמִי עִם י"ה, שֵׁם"ה. זְכָרִי עִם ו"ה, רמ"ח.
 וּבְלָהוּ תר"ג. דְּהֵיִינוּ תר"ג פְּקוּדִין, דְּאֲתִיִּיְהִיבוּ לְבָנִין
 קְדִישִׁין, לְמַחְוֵי לֹון חוֹלְקָא בְשְׁמִיה, הָדָא הוּא דְכְתִיב,
 (דברים לב) כִּי חֵלֶק יִי עִמּוֹ.

זְכָר אֶקְדִים תּוֹרָה לְמִצְוָה, אוּ חֲכָמָה לִירָאָה.
 אֶתְהַפֵּךְ שְׁמִיה עָלֶיהָ לְנוֹקְבָא, מִדַּת הַדִּין,
 כְּגוֹנוֹנָא דָּא הוּה"י. דְּאֶתְהַפֵּךְ לִיה פְּלָא לְדִינָא, וְקָשִׁין
 מְזוֹנוֹתָיו בְּאוֹרֵייתָא, פְּקָרִיעַת יָם סוּף. וְכְגוֹנוֹנָא דָּא
 פּוֹרְקָנָא, אִם זְכוּ וַיִּפְקוּן בְּרַחְמֵי, הָדָא הוּא דְכְתִיב,
 (ישעיה טו) בְּטָרָם יָבֹא חֶבֶל לָהּ וְהִמְלִיטָה זָכָר, וַיִּפְקוּן
 בְּרַחְמֵי. וְאִי לָאוּ אֶקְדִים רַחְמֵי, וַיִּפְקוּן בְּצַעֲרָא.
 וְשִׁפּוּר דְּאֶקְדִים צַעֲרָא וְדִינָא לְרַחְמֵי. וּבְגִין דָּא
 אוֹקְמוּהָ רַבּוֹתֵינוּ וְזְכוּנוֹם לְבִרְכָה, מְאִרֵי מִתְנִיתִין
 לְפּוֹם צַעֲרָא אֲנָרָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַדִּין, כְּמוֹ זֶה – הוּה"י. שְׁמֵתְהַפֵּךְ לוֹ הַכֵּל
 לְדִין, וְקָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו בְּתוֹרָה כְּמוֹ קְרִיעַת
 יָם סוּף. וְכְמוֹ זֶה הִנְגָּלָהּ, אִם זְכוּ – יֵצְאוּ
 בְּרַחְמִים, וְהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה טו) בְּטָרָם
 יָבֹא חֶבֶל לָהּ וְהִמְלִיטָה זָכָר, וַיִּצְאוּ
 בְּרַחְמִים. וְאִם לֹא – מִקְדִים הֶרַחְמִים,
 וַיֵּצְאוּ בְּצַעֲר. וַיִּפְּהָ שְׁהַקְדִים צַעֲר וְדִין
 לְרַחְמִים. וְלִכֵּן פְּרֻשָׁה רַבּוֹתֵינוּ וְזְכוּנוֹם

וְזֶהוּ (שמות א) זֶה שְׁמִי – י"ה – לְעוֹלָם, וְזֶה
 זְכָרִי – ו"ה. שְׁמִי עִם י"ה – שֵׁם"ה. זְכָרִי
 עִם ו"ה – רמ"ח. וְכֵלָם תר"ג, שְׁהֵינּוּ
 תר"ג מִצְוֹת שֶׁנִּתְּנוּ לְבָנִים קְדוֹשִׁים
 לְהִיּוֹת לָהֶם חֵלֶק בְּשֵׁמוֹ. וְהוּ שְׁפָתוֹב (דברים
 לב) כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ.

וּבְשֵׁמִקְדִים תּוֹרָה לְמִצְוָה אוּ חֲכָמָה
 לִירָאָה, מִתְהַפֵּךְ שְׁמוֹ עָלָיו לְנוֹקְבָה, מִדַּת